

119 od 246, tedaj še celó za 18 manj kakor lani. In za to množico bilo je toliko truda, toliko podplatov strganih, ne zato, da bi jim zmaga bila težavna, ampak le zaradi sramote, da bi skoro nobenih volilcev ne bilo. Zdaj je tedaj mestni zbor spet podružnica konstitucijskega društva, — Ljubljana! spet si po 30 možéh na „rotovžu“ mesto „der alten Bundesländer Deutschlands“, kajti ti možje so vezani „z vsemi nitkami svojega srca na srce matere Nemčije“, kakor „Laibacherica“ pravi. Koliko srcá pa narod slovenski glavnega mesta ima do teh 30 glav, kazalo se je pri teh volitvah prav očitno: noben volilec pravega domačega srca se ni udeležil teh volitev, in z vso silo podnevi in po noči so od 1197 volilcev jih dobili le 500 na svojo stran, največ uradnikov, železničarjev in oficirjev. Tak je zdaj začasni mestni regiment.

— (V deželni šolski svét) je deželni odbor v poslednji seji po večini glasov izvolil dr. Jan. Bleiweis-a in dr. Etb. Costo; — ker pa ima deželni odbor vladi tudi nasvetovati dva učitelja, je nasvetoval gimnazijskega profesorja Jan. Šolarja in pa prvega učitelja mestne glavne šole Andreja Praprotnika.

— (Siromakom Košancem na korist) napravi dramatično društvo prihodnjo nedeljo v deželnem gledišču veselo igro „Striček“.

— Mnogocenjeni naš rojak gosp. prof. Bradaška v Zagrebu je imenovan za ravnatelja gimnazije Varaždinske.

— Rodoljubom našim, ki beró nemške časnike, živo priporočamo „Triglava“ in „Zukunft“ zopet zdaj, ko so se drugi kvatri začeli. „Triglav“, ki izhaja v Ljubljani, nam je potreben zato, da v nemškem jeziku stresa „Tagblatt“ o deželnih naših zadevah pred svetom, ki slovenskih časnikov ne bere, „Zukunft“ pa na Dunaji je krepák zastopnik naš in vseh Slovanov avstrijskih. Obá tedaj sta vredna zdatne podpore, da moreta spolnovati važni svoj poklic na brambo naših pravic proti sovražniku domačemu in vnanjemu.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — V zgodovini avstrijski je mesec sušec prav posebne pomembe: leta 1848. je Avstriji prinesel prvo ustavo, letošnjega leta sušec pa — in mislimo, da se ne motimo — je pokopal nemški centralizem. Pa kaj neki se je tako odlóčevalnega zgodilo pretekli teden? bodo prašali bralci, katerim novica 31. sušca še ni znana. Zapustilo je ta dan zopet 48 poslancev državni zbor, v kterega Čehi nikdar niso prišli in kterega so nedavno zapustili nemški Tirolci. Sedanji zbor, v kterem sedijo zdaj skoro sami Nemci, ni celó nič več podoba državnega zbora; ostal je le nemški klub, v kterem sedi 40 Nemcev iz Pemskega, 19 iz Moravskega, 6 iz Šlezkega, 18 Nemcev iz doljne Avstrije, 12 iz Štajarskega, 5 iz Koroškega, 2 iz Vorarlberga, 2 iz Kranjskega, 5 Dalmatincev (Ljubiša zapusti zbor menda kmalu), 4 Bukovinci, 2 Laha iz Tirolov in 1 Rusinec — vseh skupaj le 129 namesti 203, ki bi po ustavi morali v zboru biti. Tako tedaj je razrušen zbor, ki naredí do velike noči svoj žalostni testament, Avstriji zapustivši nič drugega kot nesrečno zmešnjavo; ž njim pa gré tudi ministerstvo, ktero ni bilo sposobno vladati Avstrijo, kajti za gotovo se pripoveduje danes, da cesar ni privolil v zahtevo ministrov, da bi se razpustil galicijski in kranjski deželni zbor zato, ker so njihovi poslanci zapustili zbornico, in na to so ministri prosili odpusta, pa ga tudi dobili, — bivši minister kmetijstva grof Alfred

Potocki pa je poklican od cesarja, da sestavi novo ministerstvo. Naj bralcem našim po vsem tem povemo, kaj se je godilo 31. sušca v leseni kolibi pred „Schottenthorom“. Zvečer pred 31. sušcem so Poljaci imeli v svojem klubu posvèt, slovenski poslanci s tržaškima in bukovinskim pa v svojem klubu. Šlo je za to, kakošna deklaracija (odpovedno pismo) naj se naredí in kdaj naj se izročí, ali skupno s Poljaki ali posebej. Obveljal je Svetčev predlog, da se konečni sklep zaradi tega odloži do družega jutra. Drugo jutro so brez vsake debate enoglasno pritrdili načrtu, kakor ga je bil izdelal baron Petrinó in ga podpisali vsi pričujoči ter v zbornico ne več šli. — V preddvorani zbornice je bil pred začetnim zborom velik nemir in hrup: Nemci so vsi osupnjeni gledali, kaj bode; galerija bila je polna poslušalcev. Podpredsednik pozvoní, zbor se začne — desna stran zbornice vsa prazna, edini Rusinec Guszalevič kot pušavnik na teh klopéh. Po navadnih začetnih sporočilih začne predsednik brati pismo (deklaracijo) Poljakov. Osupnjeni jo poslušajo zborničarji; ne glas se ne sliši. Potem bere pismo Slovencev in njihovih družnikov, ki se je tako-le glasilo:

„Slavna zbornica! Ker si s svojim glasovanjem o predlogu Petrinovem v seji 11. svečana pokazala, da nasvetov za porazumljenje z vsemi deželami in narodi in za stanovitno ustavo države še prevdarjati nočeš, — in ker si se lotila razprave načrtane postave zaradi dopolnitve §. 7. državne osnovne postave o zastopu državnem (o kateri po dosedanjih skušnjah ni dvombe, da jo sprejmeš), s tem pa najvažnejšo pravico deželnih zborov brez njihovega zaslišanja žališ, tedaj **postavna tla** zapuščaš, zato izrekamo podpisani, da se ne udeležimo več zborovanja zato, ker ne vidimo nobenega prida več našemu daljemu delovanju in ker hočemo v okom priti prihodnjim enakim napadom na nedvomljive pravice deželnih zborov. Pridržujemo si, to svojo odpoved državnemu zboru opravičiti deželnim zborom.

Na Dunaji 31. sušca 1870.

Petrinó, Hermet, dr. Toman, grof Barbo, Svetec, Pintar, Conti, Lipold, Črne, Pajer, Colombani, Vidulič.

Tudi to pismo so z dolzimi obrazi poslušali zborničarji, in le ko je dr. Kljun se oglasil in rekel, da on in grof Margheri ostaneta v zbornici, so se slišali nekteri hripavi glasi „dobro“! Al slava Kljunova je le za trenutek trpela, kajti oglasil se je grof Margheri za njim, rekši, da on ne bode glasoval za direktne volitve, če tudi le za silo.

Umirajoča nemška zbornica zboruje zdaj še naprej, ker za silo šteje še toliko poslancev, da sklepati more, in da le zbornica gospôska dožene finančno postavo in postavo za pridobitni davek, konec bode državnemu zboru in sistemi nesrečni. Kako pa se bode razvijala osoda Avstrije vprihodnje, zdaj res samo Oni vé, ki piše večno pratiko!

Listnica vredništva. Gosp. m—i: 25 pisanih = 6 tiskanih.

Žitna cena

v Kranji 28. marca 1870.

Vagán pšenice 5 fl. 50. — rži 3 fl. 60. — ječmena 3 fl. 60. — ovsa 2 fl. 80. — soršice 3 fl. 80. — ajde 3 fl. 30. — prosa 3 fl. 30. — krompirja 1 fl. 70. — fižola 4 fl. 48.

Kursi na Dunaji 5. aprila.

5% metaliki 60 fl. 40 kr. Ažijo srebra 120 fl. 90 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 10 kr. Cekini 5 fl. 85 kr.